

El tema de l'escultura és invitar l'espectador a participar en el memorial de la mort i el sofriment dels vençuts.

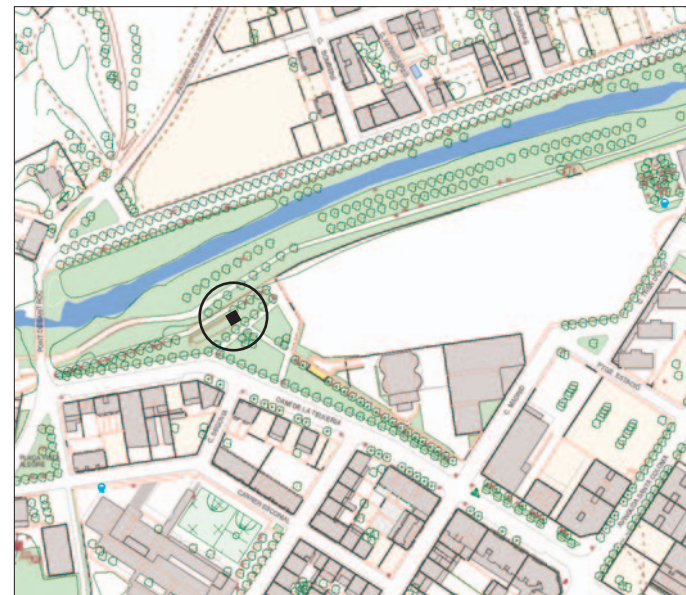
En un primer moment, l'impuls bàsic va ser dir-me que recordar és desenterrar. Volia fer emergir, rotund, el record de tant sofriment; volia il·luminar la foscor, passar de l'espai tancat a l'obert. Però, com es pot airejar, il·luminar, desenterrar i recordar-ho tot, sense trair-ho? Sempre ens queda inexpressat el que és essencial. Com podem acostar-nos-hi respectuosament?

Així sorgí el segon impuls, podíem recordar, entrant cripta o a la caverna de l'espai es comprimeix l'opressió i quedar-nos-hi com podem pretendre instant amb els morts i els sofriments reals? Com podem pretendre abolir la distància que ens en separa?

I així sorgí el darrer impuls: reconèixer que, en realitat, hi haurà sempre una distància infranquejable, que hi ha la intimitat del sofriment i la desolació, i que té el seu propi espai. Nosaltres, visitants, només podem –si així ho escollim– donar-hi voltes des de fora i espiar-ne fragments, mai entrar-hi. És un espai en penombra, a mig camí entre el sòl i el subsòl, és on –hem de creure– l'angoixa i la desolació dels vençuts s'han fos amb el seu propi altar.

**NOTES
PRELIMINARS
DE L'AUTOR
2003**

que va ser dir-me que nosaltres al panteó, a la l'angoixa, per sentir com amb la por, sentir fins a la saturació. Però, comparar-nos ni per un

ALS VENÇUTS

LA CIUTAT D'ÒLOT ALS DEFENSORS
DE LA II REPÚBLICA
I A TOTS ELS QUI FEREN POSSIBLE
LA RECUPERACIÓ DE LA DEMOCRÀCIA
I LA LLIBERTAT

OLOT, JUNY DE 2006

OBRA DE CLAUDI CASANOVAS
COL·LABORACIÓ TÈCNICA
DE XAVIER CANOSA

Claudi Casanovas com a ceramista a Olot, on seua família. Fou un dels Cooperativa Coure, a Olot, organitzà, entre altres Des de l'any 1988 exposa regularment a la Galerie Besson, de Londres. Guanyador del Gran Premi del Concurs Internacional de Mino, al Japó (1992), la seva obra és present en els principals museus de ceràmica del món.

CLAUDI CASANOVAS

(Barcelona, 1956) es formà es traslladà de petit amb la fundadors de la un grup de ceramistes que activitats, l'Estiu Japó 86. Des de l'any 1988 exposa regularment a la Galerie Besson, de Londres. Guanyador del Gran Premi del Concurs Internacional de Mino, al Japó (1992), la seva obra és present en els principals museus de ceràmica del món.

És clar que el més important, després de l'elaboració del projecte inicial, no ha estat tant la complicada execució de l'enorme bloc ceràmic, sinó el repte de la seva posterior "negació a la mirada". Negació a la mirada d'aquest enorme bloc ceràmic tan perdurable i, tanmateix, tan fràgil, mitjantçant l'ocultament, a escala arquitectònica pública, dins l'urna de ciment. Ocultament que genera, per contrapartida, l'obertura a la mirada en les quatre espieres verticals. Perquè sense la mirada sols hi hauria l'espai –cova, cripta– propi a la losament l'espai a la de la inherent maculació La cova-cripta passa a ser ciència i els records hi són

NOTES DE L'AUTOR 2006

mort... Obrint caute-mirada, protegint-lo, però, de mirar, l'obrim a la vida. refugi-matriu. La cons-possibles

L'Ajuntament d'Olot, en el Ple del 26 de setembre de 2002, fent-se ressò del sentiment expressat per alguns ciutadans, va aprovar per unanimitat la moció conjunta presentada pels grups polítics representats al Ple que proposava "la creació d'una comissió cívica que estudiï la idoneïtat i la possible ubicació d'un monument que honori la memòria de tots aquells olotins i olotines que lluitaren en defensa de la república democràticament instituïda".

Mitjançant un decret signat el 7 de novembre d'aquell mateix any, l'alcalde d'Olot va nomenar una comissió cívica, amb l'encàrrec de proposar el lloc on ubicar el monument, l'autor o autora i vetllar perquè el projecte final tingués els elements memòria dels nostres especialment per als més per a tots els ciutadans, joves.

ALS VENÇUTS

La comissió, presidida pel regidor de Cultura, Josep M. Fargas, es va constituir el 10 de desembre de 2002. En formaven part Sigrid Werning –que el juny d'aquell any havia publicat l'article que resumia la intencionalitat que havia de tenir el monument–, Joan Barnadas, Marta Mallarach, Antoni Mayans, Montse Planella i Jordi Pujiula. En aquesta primera sessió, es va debatre a qui havia d'anar dedicat el monument i es va arribar a la conclusió que els destinataris no havien d'ésser únicament els defensors de la legitimitat

republicana, sinó les víctimes, en un sentit ampli, que la ruptura d'aquesta legitimitat i la posterior dictadura van ocasionar.

En la segona reunió, el 17 de desembre de 2002, la comissió va prendre l'acord d'emplaçar el monument en l'espai de confluència entre les fonts de Sant Roc i el camí de la Teularia, per les considerables dimensions de la zona, la centralitat que aquest sector pot adquirir en el futur en connectar les fonts de Sant Roc amb el Parc Nou, l'oportunitat de coincidir en una zona objecte d'urbanització i els antecedents històrics del lloc (les fonts de Sant Roc eren el lloc tradicional de les celebracions republicanes). En aquesta mateixa sessió, la comissió també va decidir encarregar sengles avantprojectes als artistes Claudi Casanovas, Xavier Moliner i Àlex Nogué.

Transcorregut el termini per elaborar les propostes, els autors van presentar-les davant la comissió. En la reunió del 14 de març de 2003, la comissió va escollir el projecte *Als Vençuts*, de Claudi Casanovas. El projecte guanyador va ser exposat públicament durant els mesos d'abril i maig d'aquest any al vestíbul de Can Trincheria, seu de l'Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot, i la memòria explicativa que l'acompanyava va ser publicada en el butlletí municipal de cultura *El Cartipàs del Plafó*.

Finalment, el memorial s'inaugura el 25 de juny de 2006, integrat en la zona recentment urbanitzada sota la direcció de l'arquitecte Xavier Canosa.